

Sygn. akt VIII C 103/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Wieluniu VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pajęcznie

w składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Witkowska

Protokolant: sekretarka A. W.

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2016 roku w Pajęcznie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko Z. M.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Z. M. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. kwotę 272,47 zł (słownie: dwieście siedemdziesiąt dwa złote czterdzieści siedem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 19 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. na rzecz pozwanego Z. M. kwotę 220,59 zł (słownie: dwieście dwadzieścia złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie kwoty 243,17 zł (słownie: dwieście czterdzieści trzy złote siedemnaście groszy).

SSR Beata Witkowska

Sygn. akt VIII C 103/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 17 listopada 2016 roku

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego Z. M. kwoty 1.466,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu. Na uzasadnienie żądania powód podniósł, iż w dniu 8 grudnia 2015 roku zawarł umowę cesji wierzytelności z (...) spółką akcyjną, na mocy której nabył wierzytelność względem pozwanego, wynikającą z umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji. Sprzedaż energii i rozliczanie usług dystrybucji odbywało się według stawek cen i opłat taryfowych. Pozwany nie dokonał płatności za sprzedaż energii i świadczone usługi, wynikających z faktur nr (...) na kwotę 243,17 zł oraz nr (...) na kwotę 1.133,72 zł. Z uwagi na brak terminowej płatności, powód domagał się także zasądzenia odsetek za okres od dnia następującego po dniu płatności

poszczególnych faktur do dnia poprzedzającego wniesienie powództwa. Od tak wskazanej kwoty powód domagał się dalszych odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia od dnia wytoczenia powództwa.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty, pozwany zaprzeczył, aby był dłużnikiem powoda. Wskazał, iż faktura nr (...) na kwotę 1.133,72 zł została przez niego opłacona w dniu 29 lutego 2016 roku na rzecz cedenta, wobec braku zawiadomienia pozwanego o dokonanej umowie cesji. Pozwany argumentował, iż w świetle powyższego stosownie do art. 512 k.c. zapłata ta wywołała skutek także względem powoda. Odnośnie zobowiązania, objętego fakturą nr (...) na kwotę 243,17 zł, pozwany wskazał, iż faktura ta nie została mu doręczona, nie została przez niego zaksięgowana i nie wie, z jakiego tytułu została wystawiona.

Po przekazaniu sprawy do Sądu właściwości ogólnej, powód cofnął powództwo w zakresie kwoty 1.133,72 zł, uiszczonej przez pozwanego w dniu 29 lutego 2016 roku wraz z odsetkami od powyższej kwoty, przypadającymi po dniu 29 lutego 2016 roku, domagając się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 322,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty. Na dochodzoną kwotę składały się należność główna w kwocie 243,17 zł z nieopłaconej przez pozwanego faktury nr (...) wraz ze skapitalizowanymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie w kwocie 8,23 zł za okres od dnia 3 listopada 2015 roku do dnia 18 kwietnia 2016 roku oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 71,19 zł naliczone od dnia 12 maja 2015 roku do dnia 29 lutego 2016 roku z tytułu opóźnienia w płatności faktury nr (...).

Pozwany w piśmie z dnia 4 listopada 2016 roku (data pisma) wyraził zgodę na częściowe cofnięcie pozwu, uznał powództwo co do należności głównej w kwocie 243,17 zł, wynikającej z nieopłaconej przez pozwanego faktury nr (...) i wniósł o oddalenie powództwa w zakresie roszczenia o odsetki za opóźnienie w terminie płatności faktury nr (...) w całości, jak również w zakresie roszczenia o odsetki od należności wynikającej z faktury nr (...) za okres przed dniem 16 sierpnia 2016 roku, wskazując, iż faktura nr (...) została doręczona pozwanemu dopiero w toku postępowania w dniu 16 sierpnia 2016 roku, zaś faktura nr (...) została doręczona pozwanemu w dniu 26 lutego 2016 roku, w związku z czym zapłaty z tytułu tej ostatniej pozwany dokonał w terminie, zgodnie z zapisami postanowień regulaminu wykonywania usług. Odnośnie wezwania do zapłaty z dnia 9 listopada 2015 roku pozwany podniósł, iż powód nie wykazał, by wezwanie to zostało pozwanemu doręczone, w szczególności by przedstawione przez powoda potwierdzenie odbioru przesyłki listowej dotyczyło tejże korespondencji.

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2016 roku umorzono postępowanie w części, w jakiej powód cofnął powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany Z. M. i (...)zawarli w dniu 26 stycznia 2011 roku umowę o świadczenie usługi kompleksowej, której przedmiotem była sprzedaż energii wraz z usługą dystrybucji, na potrzeby prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej Firmy Handlowej (...). Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Strony przewidziały, iż do wykonania przedmiotowej umowy zastosowanie znajdą przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne wraz z przepisami wykonawczymi, Taryfa Operatora Systemu Dystrybucyjnego, Taryfa dla (...) Elektrycznej – Sprzedawcy, Regulamin Wykonywania Umów Kompleksowych, Instrukcja (...) i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (...), Koncesja na obrót energią elektryczną i na dystrybucję energii elektrycznej.

/dowód: umowa z dnia 26 stycznia 2011 roku k. 21-22/

W związku z przeprowadzoną w dniu 18 lutego 2013 roku u pozwanego kontrolą, z uwagi na zły stan techniczny odłączono u pozwanego zasilanie, przy czym licznik został pozostawiony u pozwanego.

/bezsporne/

Łącząca strony umowa nie została rozwiązana, a pozwany, pomimo braku zużycia energii, był zobowiązany do uiszczenia opłat za usługi dystrybucji energii elektrycznej

/bezsporne/

Za świadczoną usługę dystrybucji energii elektrycznej pozwany miał być rozliczany w 2 miesięcznym okresie rozliczeniowym.

/dowód: warunki świadczenia usług kompleksowych k. 310-311/

Zgodnie z regulaminem wykonywania umów kompleksowych, obowiązującym od dnia 1 marca 2010 roku, rozliczenia za sprzedaną energię i świadczenie usługi dystrybucji dokonywane były na podstawie wskazań układów pomiarowo - rozliczeniowych dla poszczególnych punktów dostarczania energii elektrycznej. Termin płatności opłat za sprzedaną energię elektryczną i świadczenie usług dystrybucji miał określać sprzedawca na fakturze VAT. Termin płatności nie mógł być jednak krótszy niż 10 dni od dnia wystawienia faktury VAT (§ 8 regulaminu).

/dowód: regulamin wykonywania usług kompleksowych k. 315-316/.

Regulamin wykonywania usług kompleksowych, obowiązujący od dnia 1 stycznia 2016 roku przewidywał natomiast, iż termin płatności opłat za sprzedaną energię elektryczną i świadczenie usługi dystrybucji określa sprzedawca na fakturze VAT, fakturze VAT korekta lub nocie księgowej. W razie otrzymania faktury VAT, faktury VAT korekta lub noty księgowej, której termin płatności upłynął, odbiorca zobowiązany był do jej zapłaty w terminie 7 dni od daty otrzymania (§ 9 regulaminu).

/dowód: regulamin wykonywania usług kompleksowych k. 196-200/

Z tytułu świadczenia usług dystrybucji (...) spółka akcyjna wystawiła m.in. następujące faktury VAT:

- w dniu 27 kwietnia 2015 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.133,72 zł z tytułu rozliczenia usług dystrybucji za okres od dnia 26 marca 2013 roku do dnia 1 kwietnia 2015 roku z terminem płatności do dnia 11 maja 2015 roku;
- w dniu 19 października 2015 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 243,17 zł z tytułu rozliczenia za okres od dnia 2 kwietnia 2015 roku do dnia 30 września 2015 roku z terminem płatności do dnia 2 listopada 2015 roku.

/dowód: faktury VAT k. 23-24, 25/

Należność wynikająca z faktury nr (...) na kwotę 1.133,72 zł została uiszczona przez pozwanego w dniu 29 lutego 2016 roku na rachunek bankowy (...) sp. z o.o.

/bezsporne, także potwierdzenie wpłaty k. 52/

Należność wynikająca z faktury nr (...) na kwotę 243,17 zł nie została przez pozwanego uregulowana.

/bezsporne/

Pismem z dnia 9 listopada 2015 roku (...) spółka akcyjna wezwała pozwanego do dobrowolnego dokonania zapłaty zaległych należności wynikających z faktury nr (...) z dnia 19 października 2015 roku z terminem płatności na dzień 2 listopada 2015 roku w kwocie 243,17 zł i nr (...) z dnia 27 kwietnia 2015 roku z terminem płatności na dzień 11 maja 2015 roku na kwotę 1.133,72 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Pismo doręczono pozwanemu w dniu 17 listopada 2015 roku.

/dowód: wezwanie przedsądowe z dnia 9 listopada 2015 roku z potwierdzeniem odbioru k. 320-321/

Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 8 grudnia 2015 roku (...) spółka akcyjna przeniosła na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pakiet wierzytelności, objętych załącznikiem do umowy, w tym wierzytelność przysługującą jej przeciwko pozwanemu.

/bezsporne, także umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 8 grudnia 2015 roku k. 26-30, k. 42/

Powyższy stan faktyczny w zasadniczej części pozostawał pomiędzy stronami bezsporny i został ustalony na podstawie okoliczności bądź wprost przyznanych przez stronę pozwaną (art. 229 k.p.c.), bądź niezakwestionowanych w toku postępowania (art. 230 k.p.c.), jak również w oparciu o zaofiarowany przez powoda materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów.

Stosownie do art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokumenty te w zakresie przedłożonych przez powoda umów (kompleksowej sprzedaży, sprzedaży wierzytelności, regulaminów i dokumentów księgowych) nie budziły zastrzeżeń Sądu co do autentyczności, a ich prawdziwość nie była kwestionowana przez stronę przeciwną, zatem brak było podstaw do odmowy obdarzenia ich walorem wiarygodności.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie ostatecznie sprowadzała się do oceny zasadności roszczenia o odsetki. Strona pozwana zarzuciła, iż pozwany nie otrzymał faktur, z których powód wywodzi swe żądanie, w związku z czym nie popadł w stan opóźnienia ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Powód zaś podnosi, iż faktury te zostały wysłane pozwanemu listem zwykłym, w związku z czym „dziwi twierdzenie pozwanego”, iż dokumenty te nie zostały mu doręczone.

Zgodnie z art. 3 k.p.c., strony i uczestnicy postępowania obowiązani są m.in. dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Przepis ten nie nakłada zatem na sąd obowiązku dążenia do wykrycia prawdy obiektywnej (materialnej) bez względu na procesową aktywność stron. Wręcz przeciwnie, rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Należy to rozumieć jako obarczenie strony obowiązkiem przekonania dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a także jako nakaz dla sądu obciążenia strony konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności.

Wyłączne oświadczenia strony nie mogą stanowić podstawy uznania jej stanowiska za słuszne. Strony winne bowiem przedstawić dowody na poparcie swych twierdzeń.

Z oczywistych względów nie miały zatem znaczenia dowodowego twierdzenia pełnomocnika powoda o wysłaniu pozwanemu listem zwykłym i doręczeniu faktur, których zapłaty powód domagał się w niniejszym postępowaniu. Udowodnienie tych okoliczności, a zatem wykazanie, że twierdzenie o ich istnieniu jest prawdziwe wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego.

Jakkolwiek strona powodowa wskazywała, iż faktury zostały przesłane listem zwykłym, powyższe nie oznacza, iż powód nie miał możliwości zaofiarowania żadnego materiału dowodowego na okoliczność dokonania wysyłki tychże dokumentów księgowych pozwanemu. Oczywistym jest, że wobec twierdzeń o wysłaniu przesyłek listem zwykłym, powód nie dysponował ani potwierdzeniem nadania przesyłki, ani tym bardziej dowodem jej doręczenia, niemniej nie przejawiał żadnej aktywności dowodowej, pozwalającej chociażby na ustalenie, czy, a jeśli tak w jakiej dacie przesyłki te miały zostać nadane, co mogłoby chociażby stanowić podstawę domniemania faktycznego o ich doręczeniu, a w konsekwencji spowodować, iż niewystarczającym byłoby dla skuteczności obrony pozwanego samo zakwestionowanie doręczenia przesyłek. Skoro powód tego nie uczynił, rzeczą Sąd nie było zaś prowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie z urzędu.

W świetle powyższego w oparciu o zaofiarowany przez powoda materiał dowodowy brak było podstaw do poczynienia jakichkolwiek ustaleń odnośnie doręczenia pozwanemu faktur, załączonych do pisma, uzupełniającego pozew.

Odnosnie zaś twierdzeń pozwanego, jakoby wezwanie do zapłaty z dnia 9 listopada 2015 roku nie zostało mu doręczone, Sąd wziął pod uwagę treść art. 61 § 1 k.c., z którego wynika, że oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, w której mogła się zapoznać z jego treścią. Przepis nie wymaga zatem, aby adresat oświadczenia zapoznał się faktycznie z jego treścią, wystarczająca jest sama możliwość zapoznania się. Taką możliwość daje wysłanie pisma zawierającego oświadczenie woli przesyłką poleconą. Pocztowy dowód doręczenia adresatowi przesyłki jest urzędowym dokumentem potwierdzającym fakt i datę doręczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1998 r., III CZ 51/98, OSNC 1998, nr 11, poz. 189). Ciężar udowodnienia okoliczności przeciwnej spoczywał w tych okolicznościach na pozwanym.

Pozwany zarzucił, że przesyłka, doręczona w dniu 17 listopada 2015 roku, nie obejmowała wezwania do zapłaty należności z dnia 9 listopada 2015 roku. Za powyższym przemawiać miała, zdaniem pełnomocnika pozwanego, adnotacja na pocztowym potwierdzeniu odbioru o treści "zwrócić do nadawcy (...) sp. z o.o.". Pozwany, podnosząc, iż w doręczonej przesyłce nie było wezwania do zapłaty, nie przedstawił jednakże żadnego innego pisma, które rzekomo miało znajdować się w tej przesyłce. Pomimo wezwań na rozprawę i zobowiązań do stawienia się osobiście, pozwany sam zrezygnował z możliwości złożenia w sprawie zeznań i wyjaśnień, pozwalających na ustalenie, jakie to inne pismo miałyby znajdować się w doręczonej przesyłce pocztowej, w szczególności, w związku z jakimi relacjami pomiędzy pozwanym a spółką (...) podmiot ten miałby przesyłać pozwanemu korespondencję. Sama okoliczność, iż na pocztowym potwierdzeniu odbioru zawarta jest adnotacja o treści „zwrócić do nadawcy (...) sp. z o.o.” w ocenie Sądu nie wskazuje, iż w przesyłce tej znajdowało się inne pismo, niż przedstawione przez stronę powodową wezwanie do zapłaty. Wierzyciel, wzywając dłużnika do zapłaty, z oczywistych względów mógł przecież skorzystać z posłańca czy też zlecić wysyłkę wezwań innemu podmiotowi. Ogólnie dostępne dane o spółce (...) sp. z o.o. (...) wskazują, że zgodnie z wpisami w rejestrze przedsiębiorców działalnością tej spółki objęte jest m.in. świadczenie usług polegających na drukowaniu i związanej z przygotowaniem do druku.

Przeciwko przyjęciu, iż potwierdzenie odbioru przesyłki dotyczy innego pisma niż wezwanie do zapłaty z dnia 9 listopada 2015 roku przemawia zaś przede wszystkim to, iż wezwanie do zapłaty i potwierdzenie odbioru opisane są w sposób pozwalający na ich wzajemne powiązanie - zgodny jest numer nadawczy przesyłki, umieszczony zarówno na wezwaniu, jak i potwierdzeniu odbioru ((...)), zarówno na piśmie (prawy górny róg), jak i potwierdzeniu odbioru (lewy górny róg) widnieje numer ewidencyjny (...), nadto na potwierdzeniu odbioru naniesiono w prawym górnym rogu datę 09/11/2015 tożsamą z datą pisma, stanowiącego wezwanie do zapłaty.

Jeśli zaś pozwany twierdził, że nie otrzymał faktury, a nadto nie zostało mu doręczone wezwanie do zapłaty z dnia 9 listopada 2015 roku, powstaje pytanie, w oparciu o jakie przesłanki pozwany dokonał płatności jednej z faktur w dniu 29 lutego 2016 roku. Twierdzenia pozwanego, że faktura ta została mu doręczona przez pierwotnego wierzyciela w dniu 26 lutego 2016 roku jawią się jako mało prawdopodobne, nie tylko z tych przyczyn, iż pozwany nie przedstawił koperty listowej, dotyczącej tejże przesyłki, pozwalającej na ustalenie w oparciu o datę stempla pocztowego dnia jej nadania, ale również z tego względu, iż w grudniu 2015 roku pierwotny wierzyciel dokonał zbycia wierzytelności na rzecz powoda, w związku z czym we wskazanej przez pozwanego dacie nie przysługiwało mu już uprawnienie do dochodzenia zapłaty od pozwanego.

Tym samym w ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodów pozwalał na ustalenie, że pozwany został wezwany przez pierwotnego wierzyciela do zapłaty należności w kwocie 243,17 zł i 1.133,72 zł w drodze wezwania z dnia 9 listopada 2015 roku, a wezwanie to doręczono pozwanemu skutecznie w dniu 17 listopada 2015 roku. Wezwanie to zgodnie z pocztowym potwierdzeniem odbioru, odebrał domownik pozwanego, zaś pozwany nie przeprowadził dowodu, pozwalającego na ustalenie, iż nie miał możliwości zapoznania się z treścią wezwania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Jak wynika z ustaleń, pozwanego i pierwotnego wierzyciela (...) spółkę akcyjną łączyła umowa kompleksowa sprzedaży energii elektrycznej i usług dystrybucyjnych.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem umowa kompleksowa o dostawy energii składa się z dwóch rodzajów umów – umowy sprzedaży i umowy przesyłowej (dystrybucji), przy czym umowa przesyłowa jest nazwaną umową o świadczenie usług, uregulowaną innymi przepisami w rozumieniu art. 750 k.c., a więc stosuje się do niej odpowiednio przepisy o zleceniu tylko w zakresie nieuregulowanym ustawą z 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne i przepisami wykonawczymi do tej ustawy (t. jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm).

Skutkiem zawarcia ww. umowy jest m.in. zobowiązanie się usługodawcy do świadczenia określonych w umowie usług oraz zobowiązanie się usługobiorcy do zapłacenia usługodawcy wynagrodzenia. Stosownie bowiem do art. 5 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii powinna zawierać postanowienia określające: moc umowną i warunki wprowadzania jej zmian, ilość przesyłanych paliw gazowych lub energii w podziale na okresy umowne, miejsca dostarczania paliw gazowych lub energii do sieci i ich odbioru z sieci, standardy jakościowe, warunki zapewnienia niezawodności i ciągłości dostarczania paliw gazowych lub energii, stawki opłat lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach oraz warunki wprowadzania zmian tych stawek i grupy taryfowej, sposób prowadzenia rozliczeń, parametry techniczne paliw gazowych lub energii oraz wysokość bonifikaty za niedotrzymanie tych parametrów oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

Pozwany nie zaprzeczył, iż została zawarta i wykonana przedmiotowa umowa. Korzystając z usług dystrybucyjnych, pozwany musiał liczyć się z koniecznością dokonania zapłaty wynagrodzenia za nie. Pozwany nie kwestionował wysokości opłat przesyłowych, na potwierdzenie wysokości których powód przedłożył zatwierdzoną taryfę. W związku z tym mając na uwadze wyniki całej rozprawy Sąd uznał te okoliczności za przyznane. Należy przy tym podkreślić, że faktury zawierały dokładny opis wyliczenia należności za dystrybucję ze wskazaniem stawek wynikających z taryfy, przedłożonej przez powoda. Pozwany nie podnosił, aby dane te zostały nieprawidłowo przyjęte do rozliczenia.

Nie budziła też wątpliwości kwestia legitymacji czynnej powoda w niniejszej sprawie, gdyż skuteczność nabycia przez powoda wierzytelności względem pozwanego nie była przedmiotem sporu pomiędzy stronami. Zawarta pomiędzy powodem a pierwotnym wierzycielem umowa sprzedaży wierzytelności wywołała skutki przewidziane w art. 510 § 1 k.c. i art. 509 § 2 k.c., to jest przeniesienie wierzytelności na nabywcę wraz z wszelkimi związanymi z nią prawami, w tym roszczeniem o zaległe odsetki.

Ostatecznie pozwany co do należności głównej z faktury z dnia 19 października 2015 roku uznał powództwo. W myśl zaś art. 213 § 2 k.p.c. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że jest ono sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności pozwanego, który nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 28 października 1976 r., II CRN 232/76, OSNCP 1977 r., nr 5-6, poz. 101, oraz z 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNCP 1984 r., nr 4, poz. 60).

Uznanie powództwa zostało ograniczone przez pozwanego do kwoty należności głównej, wynikającej z faktury z dnia 19 października 2015 roku, co – jako czynność dyspozycyjna strony pozwanej - należało uznać za dopuszczalne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2016 roku V CSK 312/15), a kwestia sporna sprowadziła się do oceny zasadności dochodzonego przez powoda roszczenia o odsetki.

Dokonując oceny tegoż roszczenia należało odwołać się do dyspozycji art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei na pozwanym. Należy podkreślić, iż kontrydiktoryjność procesu cywilnego wymaga, aby to strony wskazywały dowody dla wykazania swoich twierdzeń. Zasada kontrydiktoryjności ma związek ze sposobem

gromadzenia materiału procesowego, to jest twierdzeń faktycznych i służących ich weryfikacji wniosków dowodowych. Postępowanie cywilne ma charakter sporu o prawo, prowadzonego przed sądem przez podmioty o przeciwstawnych interesach, zajmujące w postępowaniu sądowym pozycję równoprawnych przeciwników. Na gruncie niniejszej sprawy każda ze stron występowała jako reprezentowana przez zawodowych pełnomocników, więc także z tego punktu widzenia strony miały równą pozycję procesową.

W tych okolicznościach bierność strony, na której spoczywał ciężar dowodu, nie zobowiązywała sądu do prowadzenia dowodów z urzędu. Nie istnieją bowiem żadne szczególne względy ku temu, by Sąd uprzywilejowywał jedną ze stron poprzez przeprowadzenie z urzędu dowodów uzasadniających jej roszczenia.

W kontekście tych uwag natury ogólnej należy wskazać, iż powód nie podolał ciężarowi dowodu co do wykazania zasadności zgłoszonego roszczenia o odsetki w całości.

Stosownie do art. 481 § 1 k.c. wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, jeśli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego.

Warunkiem istnienia stanu opóźnienia dłużnika w spełnieniu świadczenia pieniężnego jest jednakże to, aby dłużnik znał treść obowiązku, jaki ma spełnić, to jest wysokość świadczenia pieniężnego, względnie czynniki, które pozwalają ustalić wysokość tego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2010 r., III CSK 308/2009, L.pl nr (...)).

Jakkolwiek strony łączyła umowa, a dłużnik zobowiązany był do zapłaty za świadczone usługi, wysokość tych świadczeń każdorazowo miała być określana w wystawianej przez sprzedawcę fakturze. Z treści umowy nie wynika, by strony uzgodniły termin spełnienia świadczenia pieniężnego. Co prawda określono dwumiesięczne okresy rozliczeniowe, jednak z samej treści faktur wynika, iż pierwotny wierzyciel nie przestrzegał ww. zasady, a faktury obejmowały dłuższe okresy.

Z uwagi na przyjęty sposób rozliczenia, określony w regulaminie, pozwany miał spełnić świadczenie w wysokości wskazanej w fakturze w terminie oznaczonym przez sprzedawcę w dokumencie księgowym.

Zaznaczyć przy tym należy, iż zobowiązania z umów wzajemnych m.in. w braku odmiennych ustaleń powinny być spełnione jednocześnie (art. 488 § 1 k.c.), a zatem jeśli termin jednego świadczenia został oznaczony, to drugie powinno być spełnione w tym samym terminie. Jednoczesność spełnienia świadczeń wzajemnych jest regułą kodeksową, która ulega wyłączeniu wówczas, gdy z umowy, z przepisu szczególnego albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, że jeden z kontrahentów obowiązany jest świadczyć wcześniej.

Strony mogą bowiem kwestie wzajemnych rozliczeń uregulować odmiennie, chociażby w ten sposób, że świadczenie jednej ze stron będzie określone terminem, zaś drugiej - poprzez wezwanie do wykonania zobowiązania.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 października 1993 roku sygn. akt I CRN 138/93 wyrażono pogląd, iż jeżeli świadczenia wzajemne nie są spełniane jednocześnie, świadczenie pieniężne powinno być spełnione w terminie oznaczonym przez strony. W razie nieoznaczenia terminu powinno być ono spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Oznaczeniem terminu może być data lub inne oznaczenie dnia czy też zdarzenie, którego wystąpienie w przyszłości jest pewne. Jeśli termin nie został oznaczony według tych kryteriów, to zobowiązanie ma charakter bezterminowy i świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do jego wykonania.

Z postanowień umownych wynika, iż jako pierwszy świadczyć miał (...) S.A., a zapłata za usługi miała zostać dokonana po ich wykonaniu za wskazany okres rozliczeniowy. Termin płatności nie był jednakże oznaczony w samej umowie.

W takiej sytuacji dłużnik miał obowiązek spełnić świadczenie wedle zasad ogólnych, stosownie do art. 455 k.c. (por. Sąd Najwyższy w uchwale z 19 maja 1992 r. III CZP 56/92, także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1999

r. II CKN 153/98). Skoro bowiem terminu świadczenia strony nie oznaczyły w umowie, ani też nie wynikał on z właściwości zobowiązania, trzeba przyjąć, że świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (art. 455 in fine k.c.).

Wezwaniem takim mogły być faktury wystawiane przez (...) S.A., w których treści określone były wszystkie niezbędne elementy, tzn. wysokość należności oraz termin i sposób zapłaty, a taki sposób wezwania do zapłaty został wprost określony w regulaminie wykonywania usługi.

Jak to zaś wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 maja 1992 r., III CZP 56/92 (OSNCP 1992/12/219), doręczenie dłużnikowi dokumentu rozliczeniowego (faktury) jest wezwaniem go do spełnienia świadczenia pieniężnego wówczas, gdy zawarto w nim stosowną wzmiankę co do sposobu i czasu zapłaty.

Zaznaczenia jednak wymaga, iż wymagalności zobowiązania nie powodowało samo oznaczenie terminu płatności przez sprzedawcę w fakturze, gdyż dla powstania wymagalności zobowiązania niezbędnym było wezwanie dłużnika do jego wykonania, z zachowaniem reguł przewidzianych w art. 61 § 1 k.c. Dopiero gdy oświadczenie to dotarło do dłużnika, tak, aby mógł zapoznać się z jego treścią, zobowiązany był niezwłocznie do spełnienia świadczenia.

To bowiem nie sama faktura, lecz umieszczone w niej wezwanie do zapłaty pociąga za sobą skutki z art. 455 k.c. w postaci obowiązku niezwłocznego wykonania zobowiązania.

Skoro termin płatności należności, objętych poszczególnymi fakturami nie wynikał z umowy, powód zaś nie przedstawił dowodu doręczenia faktury pozwanemu, w ocenie Sądu nie podolał on ciężarowi dowodu w zakresie wykazania, iż świadczenie stało się wymagalne z upływem terminu płatności, oznaczonego w fakturach.

Ponieważ pozwany podniósł zarzut, iż nie otrzymał powołanych w pozwie faktur, a powód nie przedstawił żadnego dowodu na to, że zostały one pozwanemu doręczone, brak było podstaw do uznania, iż roszczenia powoda o zapłatę należności objętych tymi fakturami stały się wymagalne w datach wskazanych przez powoda. Warunkiem wymagalności tych roszczeń w świetle poczynionych powyżej uwag było doręczenie pozwanemu każdej faktury przed wskazanym w niej terminem płatności, tak, by było możliwe zadośćuczynienie roszczeniu wierzyciela w tymże terminie. Jak zaś wskazano, warunkiem istnienia stanu opóźnienia dłużnika w spełnieniu świadczenia pieniężnego jest to, aby dłużnik znał treść obowiązku, jaki ma spełnić. Wskazany na fakturze termin płatności miałby znaczenie, gdyby była to data przyszła względem terminu jej doręczenia. Jeśli jest odwrotnie, zapłata musi nastąpić niezwłocznie, gdyż przy określeniu w fakturze sposobu i terminu zapłaty, fakturę należy traktować właśnie jako wezwanie do zapłaty.

Skoro brak jest dowodu na to, by pozwany przedmiotowe faktury otrzymał, uznać należało, że wynikające z nich należności winien był uiścić w terminie 7 dni wynikającym z doręzonego mu w dniu 17 listopada 2015 roku wezwania do zapłaty, a zatem do dnia 24 listopada 2015 roku. Kwestie związane z nieskutecznością zarzutów pozwanego odnośnie braku doręczenia mu przedmiotowego wezwania zostały szczegółowo omówione powyżej, w części dotyczącej oceny materiału dowodowego.

Dowód na okoliczność, iż wskazany przez wierzyciela w wezwaniu termin na wykonanie świadczenia był zbyt krótki, obciążał dłużnika (por. Kidyba Andrzej (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna, wyd. II Opublikowano: LEX 2014).

Dowodu takiego pozwany zaś nie przeprowadził. Skoro, jak twierdził pozwany, problemem, aby dokonać zapłaty po otrzymaniu wezwania do zapłaty, był brak doręczenia faktur, to po doręczeniu wezwania do zapłaty pozwany mógł wystąpić do powoda o wystawienie ich duplikatów na podstawie art. 106 l ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 roku poz. 710 t.j.). Pozwany tego zaś nie uczynił.

W ocenie Sądu nie mogło odnieść skutku w postaci zwolnienia z obowiązku zapłaty odsetek z tytułu opóźnienia za okres począwszy od dnia następnego po upływie okresu, oznaczonego w wezwaniu, odwołanie się do zapisów regulaminu wykonywania usług kompleksowych, obowiązującego od dnia 1 stycznia 2016 roku. Stosownie do § 9

ww. regulaminu termin płatności opłat za sprzedaną energię elektryczną i świadczenie usługi dystrybucji określa sprzedawca na fakturze VAT, fakturze VAT korekta lub nocie księgowej. W razie otrzymania faktury VAT, faktury VAT korekta lub noty księgowej, której termin płatności upłynął, odbiorca zobowiązany był do jej zapłaty w terminie 7 dni od daty otrzymania.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż powyższy regulamin pochodzi z daty późniejszej, niż data zawarcia umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucyjnych. Z twierdzeń, podniesionych przez strony, nie wynika, by zostały spełnione wymagania, przewidziane w art. 384¹ k.c. w zw. z art. 384 k.c. (doręczenie wzorca pozwanemu), co skutkowałoby związaniem pozwanego postanowieniami wzorca.

Niezależnie od powyższego, w ocenie Sądu, nawet jeśli postanowienia ww. obowiązywały strony umowy, z przytoczonego przez pozwanego zapisu regulaminu nie sposób wyprowadzić wniosku, by postanowienie powyższe mogło uchylać zastosowanie art. 455 k.c. Zapis regulaminu dotyczy wyłącznie sytuacji „otrzymania faktury VAT, faktury VAT korekta lub noty księgowej, której termin płatności upłynął”, przewidując wówczas, iż odbiorca zobowiązany jest do jej zapłaty w terminie 7 dni od daty otrzymania. Zapis ten w ogóle nie odnosi się do wezwań do zapłaty, dokonanych w innej formie, niż poprzez doręczenie faktury. Z zapisu tego nie można zatem wnioskować, iż w razie otrzymania wezwania do zapłaty w innej formie, niż poprzez doręczenie faktury, dłużnik nie jest zobowiązany do spełnienia świadczenia, gdy powyższe stoi w sprzeczności z treścią art. 455 k.c.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż wezwanie dłużnika przez wierzyciela do wykonania zobowiązania nie wymaga żadnej szczególnej formy, może być zatem złożone w każdy możliwy sposób, także dorozumiany. Wezwania można dokonać ustnie lub pisemnie, w tym również w formie telefonicznej, telegraficznej czy teleksowej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 7 sierpnia 2013 r., I ACa 291/13, LEX nr 1350388). Wystarczy, że wierzyciel wyrazi w sposób dostateczny przez swoje zachowanie swoją wolę, aby dłużnik świadczenie spełnił (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 1972 r., III CRN 2/72, LEX nr 7184).

Wezwanie z dnia 9 listopada 2015 roku w sposób jednoznaczny ujawnia wolę wierzyciela, aby dłużnik świadczenie spełnił, a nadto precyzuje to żądanie. Nie zachodzą zatem podstawy do uznania tegoż wezwania za bezskuteczne, mając na względzie treść art. 455 k.c.

Jak wskazano, wezwanie to doręczono pozwanemu w dniu 17 listopada 2015 roku i od tego dnia rozpoczął bieg 7 dniowy termin na zapłatę należności, wynikającej z faktury nr (...) na kwotę 243,17 zł i nr (...) na kwotę 1.133,72 zł. Nie spełniając tego świadczenia do dnia 24 listopada 2015 roku, pozwany od dnia następnego popadł w opóźnienie, co uzasadnia żądanie zasądzenia odsetek od uchybionego terminu, stosownie do art. 481 § 1 k.c.

Kwota 1.133,72 zł została przez pozwanego uiszczona dopiero w dniu 29 lutego 2016 roku, co skutkuje obowiązkiem zapłaty odsetek od dnia 25 listopada 2015 roku do dnia faktycznej zapłaty, tj. 29 lutego 2016 roku.

Kwota 243,17 zł nie została dotychczas przez pozwanego uregulowana, zatem pozwany pozostaje w opóźnieniu z jej płatnością począwszy od dnia 25 listopada 2016 roku.

Wysokość odsetek oznaczono zgodnie ze stanowiskiem strony powodowej stosownie do art. 481 § 2 k.c. z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej przez art. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 9 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 poz. 1830) z dniem 1 stycznia 2016 roku, zgodnie z którym odnośnie odsetek należnych od tego dnia, jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych.

Odsetki z tytułu opóźnienia naliczone od kwoty 1.133,72 zł od dnia 25 listopada 2015 roku do dnia 29 lutego 2016 roku wynosiły: 22,24 zł.

Odsetki z tytułu opóźnienia naliczone od kwoty 243,17 zł od dnia 25 listopada 2015 roku do dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa (18 kwietnia 2016 roku) wynosiły: 7,06 zł.

Dalsze odsetki za opóźnienie od kwoty 243,17 zł podlegają naliczeniu od dnia 19 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty.

Zgodnie zaś z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy. Dlatego też mając na uwadze, że dochodzona przez powoda kwota 29,30 zł (7,06 zł + 22,24 zł) to odsetki z tytułu nieterminowej płatności, naliczone za okres poprzedzający wytoczenie powództwa, od zaległych odsetek zasądzono dalsze odsetki od dnia wytoczenia powództwa, tj. 19 kwietnia 2016 roku.

Mając powyższe na względzie, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 243,17 zł, wynikającą z przedmiotowej faktury z dnia 19 października 2015 roku wraz z odsetkami za opóźnienie w zapłacie, za okres poprzedzający wytoczenie powództwa, łącznie w kwocie 29,30 zł, to jest po zsumowaniu kwotę 272,47 zł wraz z dalszymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w pkt 1 sentencji.

W pozostałym zakresie roszczenie o odsetki jako nieudowodnione podlegało oddaleniu na podstawie art. 6 k.c., o czym orzeczono jak w pkt 2 sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Powód wygrał proces w o, (...) części, jeśli porównać zakres zgłoszonych roszczeń (kwota 1.466,10 zł z odsetkami) i roszczeń uwzględnionych (272,47 zł z odsetkami), mając na względzie i tę okoliczność, że powód traktowany jest jako przegrywający spór także w zakresie cofniętego powództwa (co do którego postanowieniem z dnia 17 listopada 2016 roku umorzono postępowanie), skoro cofnięcie częściowe pozwu wynikało z faktu wytoczenia powództwa o dług spleacony, którego zapłata została dokonana przez pozwanego przed wytoczeniem powództwa, przy niekwestionowaniu przez powoda tej okoliczności, iż o dokonaniu cesji wierzytelności pozwany nie został zawiadomiony. Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do włożenia na powoda obowiązku zwrotu pozwanemu wszystkich poniesionych kosztów. Zasadnym okazało się w całości roszczenie, wynikające z faktury z dnia 19 października 2015 roku, jak również w części roszczenie o odsetki, w związku z czym nie można uznać, iż pozwany uległ jedynie co do nieznaczej części roszczenia, stosownie do art. 100 zd. 2 k.p.c. Za "nieznaczną część żądania" uznaje się w literaturze wartość majątkową lub kwotę pieniężną tak niską, że strona nie wdałaby się w proces, gdyby miała dochodzić tylko takiego roszczenia. Tym bardziej, iż nie regulując zobowiązań w terminie określonym w wezwaniu z dnia 9 listopada 2015 roku pozwany winien liczyć się ze skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego. Podstawy zwrotu wszystkich kosztów pozwanemu nie mógł stanowić nadto art. 101 k.p.c. Stosownie do art. 101 k.p.c. zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Pozwany w sprzeczności od nakazu zapłaty kwestionował powództwo w całości, częściowe jego uznanie zostało dokonane dopiero na późniejszym etapie postępowania. Nadto w dacie wytoczenia powództwa pozostawał w opóźnieniu w płatności, zatem nie sposób przyjąć, by nie dał powodu do skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Na koszty poniesione przez powoda składała się uiszczona opłata od pozwu w kwocie 30,00 zł, koszty poniesione w związku z uiszczoną opłatą dla dostawcy usług płatności w kwocie 0,30 zł oraz koszty zastępstwa procesowego, w wysokości 360,00 zł, ustalonej stosownie do § 2 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 1804) w brzmieniu sprzed nowelizacji, dokonanej z dniem 27 października 2016 roku. W ocenie Sądu nie wystąpiły przesłanki wskazane w § 15 ust. 3 powołanego rozporządzenia, a uzasadniające podwyższenie wynagrodzenia pełnomocnika powoda do żądanej w pozwie kwoty 810,00 zł. Pełnomocnik powoda nie brał udziału w posiedzeniach Sądu, a jego aktywność ograniczyła się do złożenia pozwu, pisma uzupełniającego pozew oraz pisma, złożonego na żądanie Sądu.

Odnosnie wysokości wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru, wysokość stawki wynagrodzenia ustalono w odniesieniu do pierwotnej wartości przedmiotu sporu w świetle regulacji § 19 powołanego rozporządzenia.

Na koszty poniesione przez pozwanego składały się koszty zastępstwa procesowego, w wysokości 360,00 zł ustalonej stosownie do § 2 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 1804) w brzmieniu sprzed nowelizacji, dokonanej z dniem 27 października 2016 roku.

Poniesienia innych kosztów procesu żadna ze stron nie wykazała, żadna ze stron nie złożyła także spisu kosztów, obejmującego dalsze jeszcze koszty procesu, poza uwzględnionymi.

Łączne koszty procesu, poniesione przez obie strony wyniosły 750,30 zł, z czego pozwany stosownie do swej przegranej winien ponieść 0,1858 części, to jest kwotę 139,41 zł. Skoro dotychczas poniósł kwotę 360,00 zł, różnica w wysokości 220,59 zł podlegała zasądzeniu od powoda na rzecz pozwanego, o czym orzeczono jak w pkt 3 sentencji.

Wobec częściowego uznania powództwa, wyrokowi w punkcie 1 z urzędu nadano rygor natychmiastowej wykonalności stosownie do art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. w zakresie uznanej przez pozwanego kwoty, o czym orzeczono jak w pkt 4 sentencji.

SSR/-/Beata Witkowska